

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-55/13-E

Název právnické osoby

vykonávající činnost školy: Mateřská škola, Horní Čermná, okres Ústí n. Orlicí

Sídlo: 561 56 Horní Čermná č. p. 95

IČO: 70 990 204

Identifikátor: 600 103 943

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Eliškou Frkovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Obec Horní Čermná

Místo inspekční činnosti: 561 56 Horní Čermná č. p. 95

Termín inspekční činnosti: 8. - 9. leden 2013

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonané podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola, Horní Čermná, okres Ústí n. Orlicí (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:45 - 16:00 h). Stravování dětem a zaměstnancům školy zajišťuje samostatná Školní jídelna, Horní Čermná, okres Ústí n. Orlicí sídlící v přízemí budovy. Úplata za předškolní vzdělávání je od tohoto školního roku stanovena ve výši 150 Kč měsíčně.

Škola je dvoutřídní s kapacitou 47 dětí. Z důvodu jejich nižšího počtu byla několik let otevřena pouze jedna třída, od školního roku 2010/2011 jsou v provozu opět dvě. Děti jsou v nich rozděleny přibližně podle stejného věku, třídu mladších navštěvuje 19 dětí 2-4letých, třídu starších 24 dětí 4-7letých.

Zájem o předškolní vzdělávání nepřevyšuje možnosti školy, proto bylo možné v uplynulém období umístit všechny přihlášené děti. Z celkového počtu 43 dětí přijatých pro letošní školní rok je 12 v posledním roce před vstupem do základní školy, dvě z nich s odkladem povinné školní docházky. Školu navštěvují také čtyři děti sociálně znevýhodněné. K začátku školního roku bylo osm dětí mladších tří let.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle ŠVP PV „Krok za krokem celým rokem“ platného od 1. září 2012.

Vzdělávací proces zabezpečují čtyři pedagogické pracovnice, tři včetně ředitelky školy jsou odborně kvalifikované. Dvě mají dlouholeté zkušenosti, třetí z nich působí v oboru čtvrtým rokem a ve škole pracuje na snížený úvazek (0,70). V letošním školním roce byl pedagogický sbor posílen o začínající učitelku bez odborné kvalifikace (úvazek 0,50), která si chybějící vzdělání doplňuje vysokoškolským studiem. K péči o komunikační dovednosti dětí škola využívá profesních předpokladů jedné ze zkušených učitelek, která absolvovala logopedický kurz.

Budova školy prochází dílčí modernizací. Poslední výraznější investice souvisela s připojením plynu, rekonstrukcí kotelny a úpravou topného systému. V jedné ze tříd byl vyměněn koberec, doplněna byla část šatních skříněk dětí. K jejich pohybovému vyžití ve škole byla zakoupena závěsná houpadla, na školní zahradě přibyly další tělovýchovné prvky, tabule pro výtvarné činnosti a zastínění pískoviště.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Podmínky pro rovný přístup dětí ke vzdělání škola vytváří v souladu s platnými právními předpisy. Způsobem dostupným široké veřejnosti a v součinnosti se zřizovatelem informuje o přijímacím řízení, podrobnosti zveřejňuje v budově školy, na vývěskách v obchodech, místním rozhlasem a v Hornočermenském zpravodaji. V něm také prezentuje své aktivity a oslavy svátků, kterých se hojně účastní rodiče dětí. ŠVP PV doplňuje předplavecký výcvik a pravidelná logopedická prevence.

Vzdělávací nabídka rozpracovaná v ŠVP PV je přiměřená věku a schopnostem dětí, v obecné rovině sleduje cíle ze všech vzdělávacích oblastí. Při její konkretizaci v jednotlivých třídách se ale tato provázanost ztrácí. Převažují příležitosti k plnění poznatkových cílů, méně systematicky směřuje k rozvoji kompetencí k řešení problémů, posílení osobní samostatnosti a kooperativních dovedností dětí. Tato zjištění potvrzovaly i zápisy v třídních knihách.

Připravená vzdělávací nabídka byla tematicky provázaná a přispívala k příjemné pracovní atmosféře ve třídách. Uplatněný pedagogický styl byl vstřícný a podporující, vyznačoval se partnerskou komunikací. Děti se cítily bezpečně a průběžně byly kladně oceňovány. Nabídka pro individuální činnosti vhodnými prostředky podporovala tvořivost, volní vlastnosti, samostatné rozhodování a pracovní návyky. Děti se do činností s vnitřním zaujetím zapojovaly, dostatek času měly k jejich dokončení i opakování. Tam, kde bylo využito frontálních forem ve spojení se střídáním aktivit a účinnou motivací, byly děti soustředěné a aktivně plnily zadané úkoly. Naopak chybějící aktivizace vedla v některých situacích k pasivní účasti a postupné ztrátě pozornosti dětí. Sociální vztahy mezi nimi byly na dobré úrovni, většina starších dětí dokázala vést dialog, vzájemně si pomáhat, byly k sobě ohleduplné a přátelské. S dospělými i mezi sebou komunikovaly otevřeně, dokázaly vyjádřit svá přání i respektovat přání druhého.

Dobrých výsledků děti dosahují v oblasti předmatematické gramotnosti. Orientují se v prostoru, číselné řadě, třídí předměty, znají barvy, dokáží sestavit celek z částí. Pozornost

škola věnuje rozvoji grafomotorických dovedností a důsledně vede děti i ke správnému držení psacího náčiní. Přesto část nejstarších dětí dosud nemá tento návyk zařizován. Pozitivním zjištěním je, že se převážná většina z nich umí podepsat. K rozšiřování povědomí dětí o koloběhu života a přírodním prostředí jsou využívány možnosti školní zahrady a blízkého okolí školy. Již méně jsou k získávání nových informací zařazovány pokusy a experimenty, samostatná práce s knihami a encyklopediemi. Rozvoj předčtenářské gramotnosti je pravidelnou součástí vzdělávací nabídky. Děti znají řadu říkadel, básní a písní, starší z nich rytmizují slova, určují počet slabik i první hlásku ve slově. Úroveň řečových dovedností dětí není dobrá, což potvrzuje i ředitelka školy. Škola má nastaven systém individuální logopedické prevence směřující ke zlepšení tohoto stavu. Garantem odborné péče je stanovena logopedická asistentka, která se systematicky věnuje zjišťování úrovně řeči, poskytuje cílenou pomoc dětem s lehčími vadami a snaží se zapojit do této činnosti rodiče. V závažnějších případech jim doporučuje péči odborníků. Méně zřetelná je pravidelná logopedická prevence (gymnastika mluvidel, artikulační cvičení) ve vzdělávací nabídce tříd, což dokumentují i zápisy v třídních knihách.

Škola podporuje zdravý vývoj a tělesnou zdatnost dětí při pravidelném pobytu venku na školní zahradě i v okolí školy. Součástí vzdělávací nabídky jsou pohybové a relaxační chvíle i zdravotně preventivní cvičení. K pohybovému vyžití dětí přispívá i pestrá nabídka tělovýchovného nářadí a náčiní včetně nových herních prvků na školní zahradě. Podmínky k průběžnému doplňování tekutin jsou ve třídách vytvořeny, děti jsou k tomuto návyku cíleně vedeny a starší jsou již zcela samostatné. Uplatňují také základní společenská pravidla, což bylo možné sledovat při kontaktu s vrstevníky i dospělými. Omezené příležitosti však mají k rozvoji osobní samostatnosti při stravování, a to z důvodu pevně stanovené organizace.

Záměry ŠVP PV v oblasti rozvoje partnerských vztahů se zákonnými zástupci dětí se škole daří naplňovat především realizací společných akcí. Rodiče se zapojují i do úprav školní zahrady a podporují školu drobnými věcnými dary. Kontakty s místní základní školou umožňují dětem postupné seznamování s novým prostředím a usnadňují jim přechod do 1. třídy. Škola takto získává i zpětnou vazbu o jejich výsledcích ve vyšší úrovni vzdělávání. Dosud se nestalo, že by se některé z nich vrátilo zpět do mateřské školy. Přínosem pro obohacení vzdělávací nabídky jsou rovněž kontakty s dalšími partnery (např. knihovnou či hasiči) stimulující děti k aktivnímu využití volného času.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP PV je podrobně zpracován, podává aktuální a ucelený obraz o škole, vypovídá o jejích cílech, koncepcích a je dobrým východiskem pro realizaci záměrů předškolního vzdělávání. Systematické rozpracování integrovaných bloků umožňuje cílenou konkretizaci vzdělávací nabídky v jednotlivých třídách, podporuje integrované vzdělávání i zpětné vyhodnocování ve vztahu k dosahovaným očekávaným výsledkům. Evaluační systém v ŠVP PV je funkčně nastaven, hodnotící procesy přinášejí informace o podmínkách a průběhu vzdělávání, ale již méně o jeho výsledcích. Zjišťování individuálních potřeb dětí umožňuje sledování jejich vývoje v úrovni znalostí, dovedností i sociálního zrání. Diagnostické aktivity jsou doplněny portfoliem prací dětí z oblastí předmatematických představ, grafomotoriky i kresby lidské postavy. Škola takto získává prospěšné informace, méně zřejmě je však jejich využití k přípravě individuálně zacílené vzdělávací nabídky.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. září 1988. Splňuje předpoklady pro její výkon, znalosti v oblasti řízení i odborné problematice si průběžně rozšiřuje dalším vzděláváním. Povinnou dokumentaci vede v souladu s právními předpisy, pro zajištění každodenní organizace vzdělávání a bezproblémového chodu školy vymezila kompetence jednotlivých pracovníků. Prevence úrazů je zřejmá ze zápisů v třídních knihách, děti jsou přiměřenou formou seznamovány s ochranou zdraví a možným nebezpečím. Dokladem účinnosti přijatých opatření je nízký počet jen drobných poranění za uplynulé období.

Personální podmínky školy jsou příznivé z hlediska věkového složení a odborné kvalifikace většiny pedagogických pracovníků. Strategie školy v oblasti dalšího vzdělávání směřovala k získávání odborných znalostí v pedagogice, psychologii i metodických postupech. Škola také reagovala na nepříliš dobré výsledky v řečovém projevu dětí vysláním logopedické asistentky na kurz komunikativních dovedností i vzděláváním dalších učitelek na seminářích s touto problematikou. Přenos nových informací ze vzdělávání probíhá prostřednictvím jednání pedagogických rad, které slouží i k dílčí pedagogické diskusi. Méně je však zřejmé přijímání konkrétních opatření a postupných kroků k naplňování ŠVP PV v souladu s principy kurikulární reformy.

Prostorové předpoklady tříd jsou dobré, především třída starších dětí nabízí dostatek příležitostí k jejich všestrannému rozvoji (k pohybovému vyžití, výtvarným činnostem, podpoře čtenářské, informační či přírodovědné gramotnosti aj.). Členění tříd vytváří příznivé podmínky pro hru, soukromí i diferenciaci odpoledního odpočinku. Prostředí školy je čisté, vybavení hračkami a didaktickými pomůckami je dostatečné a převážně dětem volně dostupné. Většina dětského nábytku je však značně opotřebovaná a nepodporuje jejich estetické vnímání a rozvoj vkusu. Chybí i antropometricky uzpůsobené dětské stoly. Kapacitně nedostatečné je hygienické zázemí tříd, u kterého bylo krajskou hygienickou stanicí konstatováno překračování počtu dětí vzhledem k požadavkům stanoveným příslušným právním předpisem. Výjimka byla škole udělena do 31. srpna 2013.

Závěry

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání i v jeho průběhu je dodržován princip rovnosti.

Realizovaný ŠVP PV koresponduje s cíli a zásadami školského zákona a je v souladu s RVP PV. Ve vzdělávacím procesu je naplňování ŠVP PV dosud méně zřetelné v organizaci vzdělávání, přípravě a realizaci vzdělávací nabídky s uplatněním moderních forem a metod práce s dětmi.

Materiální podmínky pro naplňování ŠVP PV jsou v dílčích oblastech dobré. Příspěvek ze státního rozpočtu dostahuje k zabezpečení vzdělávacího procesu. Finanční prostředky poskytované zřizovatelem pokrývají potřeby školy k zajištění provozu, ale již méně umožňují postupnou modernizaci jejich prostor či obnovu vybavení.

Škola při vzdělávání zajišťuje bezpečnost dětí, podporuje jejich zdravý fyzický a psychický vývoj. Daří se jí vytvářet příznivé sociální klima, prostředí jistoty a důvěry. Vzdělávací proces rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Dosud méně vyváženě směřuje ke všem klíčovým kompetencím. Také ve směřování k individualizaci vzdělávání je škola na začátku tohoto procesu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 18. prosince 2003
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, čj. KrÚ 7680/2002 OŠMS
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. září 2003
4. Potvrzení ve funkci ředitelky mateřské školy s účinností od 1. srpna 2012
5. Školní matrika - školní rok 2012/2013
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2012/2013
7. Záznamy o dítěti - školní rok 2012/2013
8. Třídní knihy - školní rok 2012/2013
9. Přehledy docházky - školní rok 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Krok za krokem celým rokem“, čj. 52/2012/MŠ/EF, platný od 1. září 2012
11. Školní řád, čj. 36/2012/MŠ/EF, ze dne 1. září 2012
12. Organizační řád, čj. 23/2008/MŠ/EF, ze dne 1. ledna 2008
13. Hodnotící dokumentace školy - školní rok 2011/2012
14. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole - dokument bez bližšího časového určení
15. Osnova poučení pro děti ze dne 1. září 2007
16. Kniha úrazů vedená od 1. července 2011
17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti pro školní rok 2012/2013
19. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
20. Zápis ze schůzky s rodiči (seznámení se školním řádem) ze dne 4. září 2012
21. Protokol o kontrolním zjištění Krajské hygienické stanice Pardubického kraje ze dne 29. listopadu 2010 (překročení počtu dětí vzhledem ke kapacitě hygienického zázemí)
22. Rozhodnutí Krajské hygienické stanice Pardubického kraje ze dne 20. června 2011 (udělení výjimky z hygienických požadavků)

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

Svitavy dne 18. ledna 2013

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Horní Čermná dne 22. ledna 2013

(razítko)

Eliška Frková, ředitelka školy

Eliška Frková v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.